10 ශ්‍රේණිය

පුරවැසි අධ්‍යාපනය

බලය විමධ්‍යගත කිරීම හා බලය බෙදාහැරීම

අන්තර්ගතය - A.M.R.N.S අමරතුංග- ගුරු උපදේශක - රත්නපුර අධ්‍යාපන කලාපය
සැකසුම - K.A.අමරසේන- බප/ජය /හින්දු විද්‍යාලය , කොළඹ

The National e-learning Portal for the General Education
Copyright © e-thaksalawa.moe.gov.lk

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයක බලය

ලෙස සලකා ලබන්නේ පාලන කටයුතු පවත්වාගෙන යෑම සඳහා ඇති හැකියාවයි.

- ❖බලයේ අවසාන හිමිකරුවා ජනතාවයි.
- ❖ජනතාව සතු එම බලය පරමාධිපත්‍ය බලය ලෙස සලකයි.

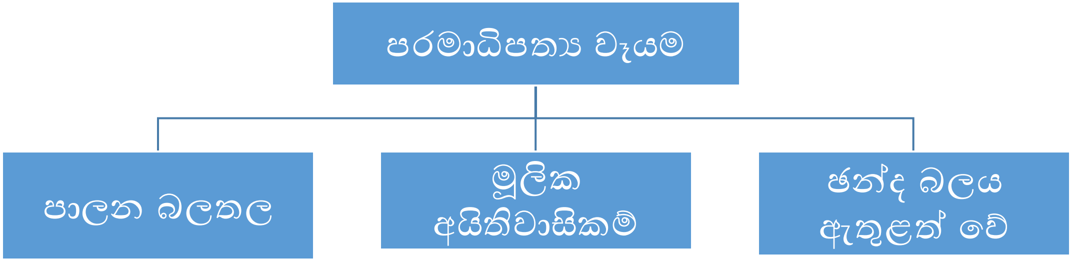

ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව 4 වන වගන්තියේ පරමාධිපත්‍යය බලය ක්‍රියාත්මක වන හැටි විස්තර කරයි.

1978 ව්‍යවස්ථාවේ 4 වන වගන්තියට අනුව

- ජනතාවගේ ව්‍යවස්ථාදායක බලය ජනතාව විසින් තෝරාගත් හා පාර්ලිමේන්තුව හා ජනමත විචාරනයකදී ජනතාව විසින්ද ක්‍රියාත්මක කරයි.
- රටේ ආරක්ෂාව ඇතුළු ජනතාවගේ විධායක බලය ජනතාව විසින් තෝරාගන්නා ලද ජනාධිපතිවරයා විසින් ක්‍රියාත්මක කරයි.
- ජනතාවගේ අධිකරණ බලය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් පිහිටුවන ලැබූ අධිකරණ හෝ විනිශ්චය සභා මඟින් ක්‍රියාත්මක කරයි.

බලය විමධ්‍යගත කිරීම හා බලය බෙදාහැරීම

බලය

විමධ්‍යගත කිරීම

1.පරිපාලන බලය පමණක් පවරා දෙයි.

2.ව්‍යවස්ථාදායක මඟින් පවත්වනු ලබන පනත් මඟින් සිදුකරයි.

3.නැවත පවරා ගැනීමේ හැකියාව ඇත.

@උදා:-අමාත්‍යාංශ ලේකම් → දිස්ත්‍රික් ලේකම් → ප්‍රාදේශීය ලේකම් → සාම නිලධාරි

මහ නගර සභා → නගර සභා → ප්‍රාදේශීය සභා

බෙදාහැරීම .

1.මධ්‍යම රජය සතු ව්‍යවස්ථාදායක ,විධායක හා අධිකරණ බලයෙන් කැමති ප්‍රාදේශීය පාලන ඒකක වලට පවරා දීමටයි.

2.ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව පමණක් බෙදා දීමේ හැකියාව.

3.නැවත පවරා ගැනීමත්/නිදහස් කිරීමත් සිදුකරන්නේ නම් ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයකින් පමණක් සිදු කළ හැකි වේ.

4.විවිධත්වය තුළින් එක්සත් කම ගොඩනගා ගැනීම.

5.බහු වාර්ගික ජනතාව ඇති විටෙක සිදුකරයි.

උදා:-පළාත් සභා ක්‍රමය .

ශ්‍රී ලංකාවේ බලය බෙදා හැරීම 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව 13 වන සංශෝධනය මඟින් සිදු කර ඇත.